

100 Jaar Kerkgebouw Amfitheater Rega

Door Frank Marivoet

De geschiedenis van een eeuw protestants kerkgebouw in het amfitheater Rega, op de hoek van de Minderbroedersstraat met de Kapucijnenvoer, door de oudere Leuvenaars het "jodenkerkje" genoemd, begint eigenlijk reeds vijf jaar eerder in 1897.

In de zitting van 18 februari van dat jaar neemt de gemeenteraad van de stad Leuven het besluit: "L' irnmeuble, rue des Récollets, est mis a la disposition de la direction synodale". Hierdoor is een antwoord gekomen op de vele aanvragen om in een kerkgebouw voor de protestantse eredienst te voorzien. In 1860 had de Congregatie van de Paters van de Heilige Harten (Picussen) het kerkgebouw aan het Kiekenmarkt (tegenwoordig Damiaanplein) aangekocht.

In 1902 neemt de protestantse gemeenschap het amfitheater Rega in gebruik voor haar erediensten.

Gebouw

Over het gebouw als zodanig blijft het bijna een halve eeuw stil. Pas bij de bombardementen van de stad in 1944 wordt melding gemaakt van schade. Het verschil in de aard en de kleur van de glasramen is hiervan een overblijfsel. Het flesgroene glas zou nog origineel zijn, het oorlogsglas waarop ruitjes werden getekend aan de straatzijde is duidelijk jonger.

In de tweede helft van de jaren 1950 wordt het gebouw gerenoveerd. Het wordt opnieuw in gebruik genomen tijdens een eredienst op zondag 6 december 1959 om 16u00 voorgegaan door ds Atilla Szekeres.

De jaren '60 en '70 van vorige eeuw brachten heel wat in beweging. Het begon met de eigendomsoverdracht van de stad aan de Congregatie van de Zusters van Liefde van de stadsschool op de Kapucijnenvoer omwille van de uitbreidingsplannen van het opleidingsinstituut voor Verpleegkunde. Omdat het ruilverkoop betrof werd het amfitheater Rega met twee aanpalende woningen in de Minderbroedersstraat (Vermeylen en Van Oppen) mee in de transfer opgenomen.

Duidelijk is dit niet meteen voor iedereen. In 1963 doen reeds geruchten de ronde dat de parochie niet kan blijven en er plannen zijn om van het gebouw een museum te maken. Toch wordt het jaar daarop de parochie door de overheid (ministerie van justitie) met als kerklocatie het Rega-amfitheater aan de Minderbroedersstraat (K.B. 25.06.1964), erkend.

Bij de aanstelling van ds Otto Willems in 1969 circuleert weer de vraag of de parochie het eeuwfeest van aansluiting bij de synode van de P.E.K.B.(Protestants Evangelische Kerk in België) in 1871 wel zou kunnen vieren in dit gebouw.

Begin december 1969 vraagt de KULeuven het gebouw te verlaten. ondertussen wordt de fusie van de P.E.K.B. met de Methodische Kerk gevierd op 14.12.1969 te Brussel. Enkele dagen later staat vast dat de universiteit niets te vragen heeft omdat het gebouweigendom is van de Congregatie van de Zusters van Liefde

Toch duikt in 'Het Laatste Nieuws' van 17.02.1970 weer een bericht op "Protestantse Eredienst weldra zonder kerk te Leuven". De parochie zelf stoort zich weinig aan hetgeen wordt gezegd en geschreven. In juni 1970 komen kerkenbanken en -meubilair aan uit de Katelijnekerk te Brussel.

Erkend monument

Op 15 december 1970 neemt de kerkenraad akte van de wens van de Congregatie van de Zusters van Liefde dat de protestantse parochie het gebouw verder zou blijven gebruiken voor de

eredienst. Voor de eerste keer duikt de idee op een aanvraag tot klassering als monument in te dienen.

In 1972 wordt een dakreparatie aangevraagd en datzelfde jaar ook uitgevoerd door de Zusters van Liefde die hiervoor een huurpachtcontract opstellen aan 5% per jaar van de totale factuur.

Het jaar nadien wordt het gebouw binnenin helemaal geschilderd. Het uiteindelijke besluit ertoe dateert van 18.12.1973. Kort na de binnenschilderwerken wordt een aanbod aanvaard om nieuwe kerkbanken uit Luik over te nemen. Uiteindelijk gaat dit niet door en komt er een nieuw voorstel in september 1974 om kerkbanken uit Nederland te betrekken. Dit worden dan de banken die tot vandaag in de kerk staan.

In 1980 werden, bij de herinrichting van het kerkgebouw, de banken aan de zijkanten links en rechts verwijderd en verdween ook de eerste bank in het centrale blok. Die herinrichting zorgde voor het verdwijnen van de kansel en luifel (destijds uit Katelijnekerk Brussel gekomen), het aanbrengen van een nieuwe lambrisering en het huidige liturgische centrum. Tegelijk werden de gasstraalkachels vervangen door de huidige verwarming met warme luchtcirculatie.

In de loop van 1998 wordt het gebouw opgenomen in de lijst van erkende geklasseerde gebouwen bij decretaal besluit van de Vlaamse Regering.

In september 1999 volgt er een dakreparatie aan het hoofdgebouw. In mei 2000 volgt weer een paniekbericht in 'Het Nieuwsblad' dat de protestantse parochie weldra zonder kerkgebouw zou komen te zitten. De idee van een museum, deze keer concreet gemaakt als voor "muziekpartituren en -manuscripten", komt ook weer tevoorschijn.

In oktober 2001 geschiedt de eigendomsoverdracht van het gebouw van de Zusters van Liefde naar de KULeuven. Begin 2002, bij de aanvang van dit jubileumjaar, zijn de gesprekken gestart met de universiteit over een huurovereenkomst. Concreet resultaat is er nog niet.

Interieur

Waarschijnlijk zullen vanaf 1902 tot in de jaren 1950 de estrades van het oorspronkelijke amfitheater blijven staan zijn. Misschien nog wel iets later.

Pas in 1970 is er sprake van het meubilair uit de Katelijnekerk te Brussel. De banken hiervan worden in 1974 vervangen door een gift van banken uit Nederland (nog te merken aan het verschil in tapis-plain).

In 1980 wordt er opnieuw geschilderd tot op halve hoogte n.a.v. het aanbrengen van een nieuwe lambrisering en een nieuw liturgisch centrum.

Het interieur van de bijgebouwen onderging zeker vanaf 1970 en ook in de jaren '80 van vorige eeuw een aanpassing en verbetering in functie van het gebruik ervan voor nevendienst en kinderoppas.